Dosarul nr. 2p/s-146/2024 /2-24088215-38-2p/s-08082024-1/

H O T Ă R Î R E

23 ianuarie 2025 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central

Instanța compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecătorul - Alina BALAN

Grefier - Maria GHERGHILIJIU

Cu participarea*:*

Petiționara *****, născută la *****, cod personal *****, domiciliul *****;

Reprezentantul persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, avocatul Bulbuc Boris, în mandatului seria MA nr. 2144900 din 5 decembrie 2024;

Persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire, *****, născut la *****, cod personal *****, domiciliul *****;

În lipsa:

Reprezentantul persoanei interesate, Primăria Peresecina, r-nul Orhei;

Reprezentantul persoanei interesate Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est, Structura Teritorială Orhei, care prin avizul depus au solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Examinînd în şedinţă secretă, în procedură specială, în limba de stat, cererea petiționarei *****, persoana interesată Primăria satului Peresecina, r-nul Orhei și Direcția cu privire la instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința lui *****.

A c o n s t a t a t:

***Argumentele participanţilor la proces*:**

Petiționara ***** a depus cerere privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința lui *****.

În motivarea cererii indică petiționara că ***** este fiul ei, cu care locuiesc împreună în s. Peresecina. De la vârsta de 6 ani fiul ei stă la evidența medicului psihiatru, fiindu-i apreciat gradul 1 de invaliditate și i-a fost stabilit diagnosticul Retard mintal sever. Fiul ei nu are capacitatea de așși exprima voința și de a conștientiza acțiunile sale.

Persoana fizică ***** nu poate în mod deplin de a conștientiza acțiunile sale ori de așși exprima voința, este lipsit de discernământ și are nevoie permanent să fie asistat și reprezentat de o persoană, iar *****, este mama acestuia.

Menționează petiționara că lui ***** nu i-a fost întocmit mandat de ocrotire în viitor și în privința acestuia nu au fost instituite careva măsuri de ocrotire judiciară. La moment în legătură cu modificările operate în legislație măsura de ocrotire judiciară se instituie doar în baza unei hotărâri a instanței de judecată.

Astfel petiționara este în situația de a se adresa cu prezenta cerere în instanța de judecată cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani, petiționarii fiind în calitate de tutore.

În baza circumstanțelor date solicită *****, instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă, în privința lui *****, născut la *****, cod personal *****, pe un termen de 10 ani, cu desemnarea lui *****, în calitate de tutore pentru exercitarea măsurii de ocrotire.

În ședința de judecată, petiționara ***** a solicitat admiterea cererii și instituirea tutelei pe un termen de 10 ani cu numirea lui ***** în calitate de tutore supleant.

În ședința de judecată reprezentantul desemnat al persoanei în privința căreia se solicită instituirea măsurilor de ocrotire, avocatul Bulbuc Boris, a relatat instanței că circumstanțele de fapt indicate de petiționare se confirmă în baza probelor cercetate și a solicitat admiterea cererii cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

Persoana în privința căreia se solicită instituirea măsurii de ocrotire *****, a fost prezent în ședința de judecată însă nu a fost posibilă audierea acestuia din motivul afecțiunii de care suferă.

În ședința de judecată reprezentantul persoanei interesate, Primăria Peresecina, r-nul Orhei nu s-a prezentat însă prin cerere a solicitat admiterea cererii formulate de petiționara *****.

Aprecierea instanței:

Examinând cererea, audiind explicațiile părților, cercetând probele anexate la dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată conchide că cererea înaintată de petiționara ***** privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei în privința lui ***** este întemeiată şi pasibilă de a fi admisă, din următoarele considerente.

Conform art. 302 Cod de procedură civilă, (1) În procedura privind măsurile de ocrotire se examinează cauzele: a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă); b) de modificare a condiţiilor în care se exercită o măsură de ocrotire judiciară; c) de desemnare şi revocare a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui, membrilor consiliului de familie, curatorului supleant, tutorelui supleant, curatorului special, tutorelui special; d) de contestare a deciziilor consiliului de familie sau a autorităţii tutelare în orice aspect ce ţine de măsura de ocrotire contractuală sau judiciară; e) de contestare a faptului producerii efectelor unui mandat de ocrotire în viitor, de suspendare, revocare a mandatului de ocrotire în viitor, precum şi de acordare a unor împuterniciri suplimentare mandatarului sau unui mandatar special; f) de soluţionare a altor chestiuni privind măsurile de ocrotire contractuale sau judiciare care, conform legii, sînt de competenţa instanţei de judecată. (2) Cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire se depune, la alegerea petiţionarului: a) la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reşedinţa temporară a persoanei în privinţa căreia este instituită sau se solicită instituirea unei măsuri de ocrotire (denumită în sensul prezentului capitol – *persoană fizică*), inclusiv de la locul aflării instituţiei de tratament sau instituţiei sociale în care este stabilită aceasta; b) la instanţa judecătorească de la domiciliul sau reşedinţa temporară a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui sau mandatarului împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor. (3) Instanţa de judecată care examinează cererea de pornire a procesului privind măsura de ocrotire solicită dosarul personal de la autoritatea tutelară de la domiciliul persoanei fizice. După rămînerea irevocabilă a hotărîrii judecătoreşti în procesul privind măsura de ocrotire, instanţa de fond va restitui dosarul personal autorităţii tutelare de la domiciliul persoanei fizice, care îl va păstra cel puţin pînă la decesul acesteia.

În ședința de judecată s-a constatat că ***** și ***** sunt părinții lui *****, născut la *****, persoana în privința căruia se solicită instituirea tutelei.

Totodată, potrivit raportului de expertiză nr. 202434E148S din 2 august 2024, expert judiciar a Centrului de Medicină Legală, Elena Mardari, a concluzionat că: 1. Expertizatul ***** suferă de maladie psihică cronică: ”*Retardare mentală severă”*, care deteriorează profund multiple funcții corticale superioare, și anume memoria, gândirea, orientarea, înțelegerea, analiza, sinteza, deci funcțiile intelectual-mnestice, cognitive, psihocomportamentale și emoționale. 2. Numitul ***** ca urmare a maladiei psihice cronice nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voinţa sa în aprobarea decizională, conform stării psihice necesită supraveghere şi îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cât și cu caracter personal, ea având discernământul psihic abolit în totalitate. 3. Reieșind din starea psihică ***** nu poate participa în şedinţa de judecată la momentul actual (nu se deplasează de sine stătător, imobilizat la pat); 4. Având în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, este puţin probabil că starea persoanei expertizate, cet. ***** se va îmbunătăți, maladia psihică cronică de care suferă sus-numitul este o boală ireversibilă, pronosticul pe termen lung în vederea unei ameliorări semnificative sau însănătoșiri este mai mult ca rezervat.

Conform art. 65 Cod civil, (1) Persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobîndit capacitate deplină de exerciţiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficienţe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conştientiza acţiunile sale ori exprima voinţa poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcţie de starea sau situaţia sa. (2) Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atît a persoanei, cît şi a intereselor patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii. (3) Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistenţă, mandatul de ocrotire în viitor) şi judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela). (4) Toate măsurile de ocrotire se instituie şi se exercită în condiţiile respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale şi a demnităţii persoanei. Măsurile de ocrotire urmăresc interesul şi bunăstarea persoanei în privinţa căreia se instituie şi favorizează, pe cît este posibil, autonomia acesteia. (5) Viaţa sexuală constituie o componentă a vieţii private şi a libertăţii individuale, iar orice restricţie a acesteia trebuie să fie legitimă, adecvată şi proporţională scopului urmărit. (6) La luarea oricărei decizii care vizează persoana în privinţa căreia este instituită o măsură de ocrotire (persoana ocrotită) sau interesele patrimoniale ale acesteia, instanţa de

judecată, autoritatea tutelară şi persoana însărcinată cu ocrotirea (asistentul, mandatarul împuternicit prin mandat de ocrotire în viitor, ocrotitorul provizoriu, curatorul, tutorele, membrii consiliului de familie) vor acorda prioritate dorinţelor şi sentimentelor persoanei ocrotite, exprimate de sine stătător sau, la solicitarea acesteia, cu ajutorul persoanei de încredere. Dorinţele şi sentimentele persoanei ocrotite vor avea prioritate, chiar dacă sînt susceptibile de a expune persoana ocrotită unui anumit risc, cu excepţia cazului în care ea se expune unui risc grav ce nu poate fi diminuat prin întreprinderea anumitor măsuri suplimentare. (7) Persoana de încredere este orice persoană aleasă liber de către persoana ocrotită pentru a fi asistată în comunicare. În absenţa unei alegeri, persoana de încredere, solicitată de persoana ocrotită, va fi desemnată de către centrul comunitar de sănătate mintală.

Conform art. 68 Cod civil, (1) Persoana însărcinată cu ocrotirea, după posibilitate, informează şi consultă cu regularitate persoana ocrotită despre toate aspectele ce ţin de măsura de ocrotire, precum şi îi oferă suport sau o consultă la solicitarea persoanei ocrotite ori reieşind din circumstanţe. În cazul în care persoana însărcinată cu ocrotirea acţionează în numele persoanei ocrotite, aceasta este obligată să se conducă de opinia persoanei reprezentate, în măsura în care persoana ocrotită poate exprima o asemenea opinie. (2) Persoana însărcinată cu ocrotirea este obligată să evalueze şi să ia în considerare, după posibilitate, dorinţele şi sentimentele din trecut şi prezent ale persoanei ocrotite. (3) Persoana însărcinată cu ocrotirea este obligată să ducă o evidenţă separată a patrimoniului şi a activităţilor persoanei ocrotite şi să păstreze elementele de probă utile pentru a putea demonstra exercitarea corespunzătoare a măsurii de ocrotire. (4) Persoana însărcinată cu ocrotirea este obligată să păstreze confidenţialitatea informaţiilor care vizează persoana ocrotită, inclusiv a datelor cu caracter personal, sau care se referă la patrimoniul acesteia, cu excepţia cazului în care dezvăluirea acestor informaţii este necesară în procesul exercitării măsurii de ocrotire ori pentru supravegherea exercitării acesteia de către autoritatea competentă sau instanţa de judecată, precum şi a altor cazuri prevăzute de lege.

Conform art. 92 Cod civil, (1) Măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanţa de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispoziţiilor legale privind obligaţia de întreţinere a soţului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în

viitor a persoanei respective. (2) Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporţională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficienţe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu îşi poate conştientiza acţiunile ori exprima voinţa.

Conform art. 102 Cod civil, (1) În privinţa persoanei care, fără a fi lipsită complet de discernămînt, are nevoie, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), să fie asistată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei. (2) Curatela se instituie doar dacă prin ocrotirea provizorie nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei. (3) În privinţa persoanei care, în temeiul dispoziţiilor art.65 alin.(1), trebuie să fie reprezentată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei. (4) Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei.

Conform art. 103 Cod civil, (1) Instanţa de judecată stabileşte termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. (2) Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanţa de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, avînd în vedere stadiul dezvoltării ştiinţei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăţi, poate stabili, prin hotărîre motivată, un termen de pînă la 10 ani.

Conform art. 106 Cod civil, (1) Sarcina curatelei şi tutelei poate fi îndeplinită doar de persoana care nu se află în una din incompatibilităţile prevăzute la art.55 alin.(4). (2) Lucrătorii medicali şi farmaciştii, precum şi asistenţii medicali care se află în relaţii de muncă cu instituţia în care este internată persoana asupra căreia se instituie tutela sau curatela ori care prestează servicii acestei persoane, inclusiv la domiciliu, nu pot exercita sarcini de curatelă sau tutelă în privinţa pacienţilor săi.

Conform art. 107 Cod civil, (1) Curatorul şi tutorele sînt desemnaţi de către instanţa de judecată. În cazul în care a fost instituit consiliul de familie, tutorele este desemnat de către acesta conform art.114 alin.(7). (2) Avînd în vedere situaţia persoanei ocrotite, aptitudinile celor interesaţi, precum şi componenţa şi valoarea patrimoniului supus administrării, instanţa de judecată poate desemna mai mulţi curatori sau mai mulţi tutori pentru exercitarea comună a măsurii de ocrotire. (3) Fără încuviinţarea celorlalţi curatori sau tutori, curatorul şi, respectiv, tutorele poate încheia doar actele juridice prevăzute la art.138. (4) Instanţa de

judecată poate diviza măsura de ocrotire între un curator (sau tutore) însărcinat cu ocrotirea persoanei şi un curator (sau tutore) însărcinat cu administrarea patrimoniului, precum şi poate încredinţa administrarea anumitor bunuri unui curator supleant (sau tutore supleant). (5) Dacă instanţa de judecată nu a stabilit altfel, persoanele desemnate în aplicarea alin.(2)-(4) sînt independente şi nu poartă răspundere una faţă de alta, fiind obligate să se informeze reciproc despre deciziile luate.

Conform art. 55 Cod civil, (4) Nu poate fi tutore sau curator: a) minorul; b) persoana supusă unei măsuri de ocrotire judiciare; c) cel decăzut din drepturile părinteşti; d) cel declarat incapabil de a fi tutore sau curator din cauza stării de sănătate;

În circumstanțele menționate, instanța de judecată concluzionează că la caz, sunt prezente motivele de fapt și de drept care impun instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani.

În cadrul examinării s-a confirmat faptul că, ***** suferă de maladie psihică cronică ” *Retardare mentală severă*”*,* ca urmare a maladiei date nu poate conștientiza acțiunile sale, nu este apt de a exprima deliberat voinţa sa în aprobarea decizională conform stării psihice necesită supraveghere și, îngrijire permanentă, este strict necesar reprezentarea persoanei la încheierea actelor juridice atât patrimoniale, cit şi cu caracter personal, el având discernământ psihic abolit în totalitate.

În circumstanțele date instanța ajunge la concluzia că în speță, urmează a fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Totodată ținând cont de concluziile raportului de expertiză care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, instanța urmează a dispune instituirea tutelei pe un termen de 10 ani.

De notat că, din motivul stării mintale a lui *****, prezenta hotărâre nu-i va fi comunicată personal, dar reprezentantului său.

În conformitate cu art. 238-241, art. 302-308/12 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H o t ă r ă ş t e

Se admite cererea depusă de petiționara *****, persoana interesată Primăria satului Peresecina, r-nul Orhei și Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-

est, Structura Teritorială Asistența Socială Orhei cu privire la instituirea măsurilor de ocrotire judiciară sub formă de tutelă în privința lui *****.

Se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privinţa lui *****, născut la *****, cod personal *****, domiciliul *****, pe un termen de 10 (zece) ani.

Se desemnează *****, născută la *****, cod personal *****, domiciliată în ***** și ***** c.p. *****, în calitate de tutori, în privința lui *****, născut la *****, cod personal *****, domiciliul *****, pe un termen de 10 (zece) ani, în vederea ocrotirii şi reprezentării intereselor patrimoniale și personale nepatrimoniale ale acestuia, în limitele prevederilor legale.

Se privează *****, *****, cod personal *****, domiciliul *****, de dreptul la vot stabilit de Codul electoral, pe un termen de 10 (zece) ani.

Copia hotărârii se remite, în termen de 3 zile de la data rămânerii definitive, autorităţii competente în scopul efectuării înregistrării măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă și se aduce la cunoștință Comisiei Electorale Centrale.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 de zile din momentul determinat conform art. 308/14 Cod de procedură civilă, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Preşedintele şedinţei, judecător Alina BALAN

Copia corespunde originalului